

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถของผู้ป่วยและญาติในการดูแลผู้ป่วย
ภาวะหัวใจล้มเหลวต่อการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล

นิภาพร ประจันบาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถของผู้ป่วยและญาติในการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวต่อการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

THE EFFECT OF A SELF-EFFICACY PROMOTION PROGRAM FOR PATIENTS WITH HEART FAILURE AND THEIR CAREGIVER ON READMISSION OF THE PATIENTS

นิภาพร ประจันบาน 4536550 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อรสา พันธุ์ภักดี, พย.ด, พรทิพย์ มาลาธรรม, Ph.D. (Nursing), ภาวิทย์ เพ็ชรวิจิตร, M.D., American Board of Internal Medicine, and Sub-board in Cardiology

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถของผู้ป่วยและญาติในการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว โดยใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็มเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรามาริมดิและญาติผู้ดูแล แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรม 23 คู่ กลุ่มควบคุม 24 คู่ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ป่วยและญาติผู้ดูแลตอบแบบสอบถาม 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป 2) แบบวัดการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลที่จำเป็น และ 3) แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ผลการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ป่วยเกี่ยวกับการดูแลตนเองที่จำเป็นก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมและกลุ่มควบคุม พบว่า ผู้ป่วยในกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรม มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของผู้ป่วยเกี่ยวกับการดูแลตนเองที่จำเป็นของกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรม ยังคงสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรมโดยใช้สถิติ ANCOVA และใช้คะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าโปรแกรมเป็นตัวแปรร่วม พบว่า การรับรู้ของผู้ป่วยเกี่ยวกับการดูแลที่จำเป็นของผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมยังคงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับญาติผู้ดูแล พบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของญาติเกี่ยวกับการดูแลที่จำเป็น ก่อนได้รับ โปรแกรมระหว่างกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน แต่หลังได้รับ โปรแกรมญาติผู้ดูแลในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าญาติผู้ดูแลในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยก่อนได้รับ โปรแกรมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หลังได้รับ โปรแกรมผู้ป่วยในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับญาติผู้ดูแล พบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยก่อนได้รับ โปรแกรมระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน หลังได้รับ โปรแกรมญาติผู้ดูแลในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่ากลุ่มควบคุมเฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มทดลองมีผู้ป่วยที่กลับเข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาลจำนวนน้อยกว่าผู้ป่วยในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมมีประสิทธิภาพในการช่วยเพิ่มความรู้และความสามารถของผู้ป่วยและญาติในการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน ซึ่งส่งผลให้จำนวนการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยลดลง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ดังนั้นจึงควรนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

คำสำคัญ : โปรแกรมการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเอง / ผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว / ญาติผู้ดูแล / การกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

THE EFFECT OF A SELF-EFFICACY PROMOTION PROGRAM FOR PATIENTS WITH HEART FAILURE AND THEIR CAREGIVERS ON READMISSION OF THE PATIENTS

NIPAPORN PRACHANBAN 4536550 RAAN/M
M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISOR: ORASA PANPAKDEE, D.S.N. (NURSING), PORNTHIP MALATHUM, Ph.D. (NURSING), PAVIT PIENVICHIT, M.D. (AMERICAN BOARD OF INTERNAL MEDICINE, AND SUB BOARD IN CARDIOLOGY)

Abstract

This quasi-experimental research study was conducted to determine the effect of a self-efficacy Promotion Program on patients with heart failure and on their caregivers and on readmission of the patients. Orem's self care theory was used as the research framework. The samples consisted of 23 pairs of patients and caregivers in the experimental group and 24 pairs of patients and caregivers in the control group. The samples were recruited from Ramathibodi Hospital. Data were collected from three questionnaires that were given to each patient/caregiver pair. These questionnaires were : 1) the Demographic Data Assessment ; 2) the Perceived Care Requisite Questionnaire ; and 3) the Perceived Efficacy in Care of the Patients with Heart Failure Questionnaire.

Data analysis of the pretest revealed that : in the patient sample , the mean score of perceived self-care requisites in the experimental group was statistically higher than in the control group. Therefore, analysis of covariance (ANCOVA), using the mean score of perceived self-care requisites of patients at pretest as a covariate, was used to compare the mean score of perceived self-care requisites at posttest. It was found that perceived self-care requisites of patients at posttest in the experimental group were still statistically higher than in the control group. In the caregiver sample, no significant difference between the mean scores of perceived requisites for patient self-care in the experimental group and the control group at pretest was found. However, in the posttest, the mean score of perceived requisites for patient self-care in the experimental group was statistically higher than in the control group.

In addition, in the pretest, the mean score of perceived self-efficacy in self-care of the patients with heart failure in the experimental group was not significantly different from that of the control group. However, in the posttest, their mean score was significantly higher than in the control group. In the caregiver sample, the mean scores of perceived efficacy of the patients in self-care in the control and the experimental groups were not significantly different from the pretest, whereas the mean score in the experimental group was significantly higher than in the control group at posttest. Furthermore, the number of patients with readmission to hospital in the experimental group was significantly lower than that in the control group.

In conclusion, these results show positive effects of the self-efficacy promotion program on perceived care requisites and perceived efficacy in self-care of patients with heart failure and their caregivers, as well as in the lower number of patients with readmission to hospital. Implementation of the program is expected to reduce unnecessary emergency room visits or readmission to hospital, thereby reducing health care costs in patients with heart failure.

KEYWORDS: SELF-EFFICACY PROMOTION PROGRAM/ PATIENTS WITH HEART FAILURE/ CAREGIVERS/ READMISSION

170 pp.